U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **T. G.**, zastoupené JUDr. Athanassios Pantazopoulosem, advokátem se sídlem Praha 2, Slavíkova 19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 5. 2011, č. j. 61 Az 17/2009 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 5. 7. 2009, č. j. OAM-412/VL-18-08-2009, žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u Krajského soudu v Ostravě žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 19. 5. 2011, č. j. 61 Az 17/2009 - 20, zamítl. Proti rozsudku krajského soudu brojila žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž namítala kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost však nepodala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), ačkoliv byla v rozsudku náležitě poučena o délce lhůty k podání kasační stížnosti i o počátku jejího běhu.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatelka nebyla v době vydání rozsudku krajského soudu zastoupena advokátem, proto byl napadený rozsudek doručován přímo jí, do vlastních rukou. Z doručenky na rubu č. l. 24 vyplývá, že rozsudek byl stěžovatelce doručován na adresu *P. s. H., H. – D. S., N. K. 5.* Písemnost byla dne 25. 5. 2011 uložena, neboť stěžovatelka nebyla zastižena; zároveň jí byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedla. Jelikož si stěžovatelka písemnost nevyzvedla v úložní době, byla dne 8. 6. 2011 vložena do adresátem užívané schránky. Dne 29. 6. 2011 podal advokát stěžovatelky k poštovní přepravě zásilku s kasační stížností, která byla krajskému soudu doručena dne 30. 6. 2011.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do *dvou týdnů* po doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje. Podle věty třetí citovaného ustanovení zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Pro doručování písemností do vlastních rukou podle § 49 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) platí, že nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky.

Nejvyšší správní soud ověřil, že napadený rozsudek byl stěžovatelce doručován do místa hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, tedy do azylového zařízení, do něhož byla Ministerstvem vnitra umístěna [§ 46b písm. a) věta za středníkem o. s. ř., ve spojení s § 77 odst. 1 zákona o azylu]. Krajský soud dne 19. 5. 2011 rozhodl rozsudkem o žalobě a dne 23. 5. 2011 předal jeho písemné vyhotovení k poštovní přepravě do vlastních rukou stěžovatelky. Stěžovatelka nebyla při doručování zastižena, a proto byla písemnost, obsahující napadený rozsudek, dne 25. 5. 2011 uložena u poštovního doručovatele a připravena k vyzvednutí; stěžovatelce byla o této skutečnosti zanechána výzva. Stěžovatelka si písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedla. Podle citované právní úpravy přitom platí, že se písemnost považuje za doručenou posledním dnem desetidenní lhůty, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Desátý den ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, připadl na sobotu 4. 6. 2011. Podle § 40 odst. 3 s. ř. s. platí, že připadne-li poslední den lhůty na sobotu, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Písemnost se tedy považovala za doručenou v pondělí 6. 6. 2011; tímto dnem nastala fikce doručení napadeného rozsudku.

V daném případě tak bylo, ve smyslu § 40 odst. 1 s. ř. s., dnem určujícím počátek běhu dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti, pondělí 6. 6. 2011. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost uváděná v kasační stížnosti, a sice že se stěžovatelka o existenci rozsudku fakticky dozvěděla až dne 20. 6. 2011, kdy se dostavila ke správnímu orgánu za účelem prodloužení víza. K tomu obdobně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze

dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Azs 15/2004 – 34, dostupné z www.nssoud.cz, z něhož se podává, že *„[z]a den doručení rozhodnutí, od kterého počíná běžet lhůta k podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), nelze považovat den, kdy stěžovatelka zásilku osobně převzala, pokud se tak stalo poté, kdy již uplynula desetidenní úložní doba, jejíž poslední den se považuje za den doručení, i když se adresát o tomto uložení nedozvěděl.“*

Konec dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti tak podle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s., v návaznosti na výše uvedené, připadl na den, který se svým pojmenováním shodoval se dnem určujícím počátek běhu lhůty, tedy na pondělí 20. 6. 2011. Tento den byl posledním dnem pro včasné podání kasační stížnosti, tj. pro její předání soudu nebo zaslání prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence, anebo předání orgánu, který má povinnost ji doručit. Kasační stížnost však byla podána k poštovní přepravě až dne 29. 6. 2011 a byla tak podána opožděně. Zde pak lze jen připomenout, že pozdní podání kasační stížnosti jde k tíži stěžovatelky, přičemž toto pochybení nelze nikterak zhojit, neboť zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování zohlednil i právní názor vyslovený Ústavním soudem v nálezu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2637/08, dostupném z http://nalus.usoud.cz, podle něhož je *„s ohledem na specifickou právní úpravu ve správním soudnictví (...) třeba do budoucna na Nejvyšší správní soud apelovat, aby při odmítání kasační stížnosti pro její opožděnost byl pečlivý a obezřetný a aby posuzoval, zda účastník řízení měl v konkrétním případě reálnou možnost předvídat hrozbu odmítnutí kasační stížnosti pro opožděnost a podle toho již v kasační stížnosti argumentovat, resp. navrhovat důkazy.“* Tento apel Ústavního soudu směřuje především na problematiku náhradního doručování fyzickým osobám, což je i posuzovaný případ. Nejvyšší správní soud si je vědom, že od stěžovatelky nelze očekávat znalost českého právního řádu, a tedy i problematiky náhradního doručování. Stěžovatelka nicméně měla možnost žádat již v řízení před krajským soudem o ustanovení bezplatného zástupce nebo pověřit svým zastupováním advokáta na plnou moc již ve fázi řízení před krajským soudem (nikoliv až v řízení kasačním). Takový zástupce by jí pak byl schopen poskytnout komplexní právní pomoc, včetně ochrany jejích procesních práv. Stěžovatelka si navíc musela být vědoma toho, že její pobyt je evidován na adrese *P. s. H.* (což si zdejší soud pro rozhodné období z příslušné evidence ověřil), a v případě, že se zdržovala mimo toto pobytové středisko na základě propustek, bylo především v jejím zájmu, aby o své aktuální adrese pro doručování informovala krajský soud. Stěžovatelka měla rovněž možnost žádat Ministerstvo vnitra o změnu hlášeného místa pobytu podle § 77 odst. 2 zákona o azylu. Nic z toho však neučinila, a proto je z konkrétních okolností případu zřejmé, že samotná stěžovatelka si svým postupem přivodila nepříznivé rozhodnutí zdejšího soudu. V opožděně podané kasační stížnosti se nadto ani neobjevuje žádná argumentace sledující zdůvodnění opožděnosti podání či návrh na rozhodnutí o neúčinnosti doručení ve smyslu § 50d o. s. ř.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. jako opožděně podanou.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu